

Dario Miletic
DVA ZRNA I CĀTIRI KLASA

Knjižnica

U PRAVI TRENUTAK

Uređuje i odgovara
IVAN ZIRDUM

Računalni slog
MARINKO HARDI

Izdavač
Karitativni fond UPT
"NE ŽIVI ČOVJEK SAMO O KRUHU"
ĐAKOVO

ISBN 978-953-

Tisak
Novi Time d.o.o. Đakovo

Dario Miletić

DVA ZRNA
I
ČETIRI KLASA

ĐAKOVO, 2007.

Knjiga se može naručiti na adresu:

Knjižnica

U PRAVI TRENUTAK

31400 ĐAKOVO, pp 51

Tel/fax: (031) 811-774

e-mail: zirdum@upt.hr

www.upt.hr

Sadržaj

UPUTE ZA UPORABU-	- - - - -
RIJEČ AUTORA	- - - - -
1. U Njemu živimo	- - - - -
2. Sreća	- - - - -
3. Kako sam počeo pisati svoja dodijavanja	- - - - -
4. Isusove majke-	- - - - -
5. Ruke Gospodinove	- - - - -
6. Duljina života	- - - - -
7. Milosrdnost i pravednost	- - - - -
8. Neka ti duša bude kao more-	- - - - -
9. Tražitelji lica Božjega-	- - - - -
10. Razvedri lice svoje	- - - - -
11. I nastani se među nama	- - - - -
12. Blagotvoran utjecaj	- - - - -
13. Isprazno je doba tamnih kosa	- - - - -
14. Uspinjanje do svjetlosti	- - - - -
15. Tražitelj istine-	- - - - -
16. Što postajemo manji...	- - - - -
17. Takvi su i žitelji ovoga grada	- - - - -
18. Manji križ-	- - - - -
19. Otac šiba sina kojeg ljubi	- - - - -
20. Tražitelji istine	- - - - -
21. Samo reci riječ...	- - - - -
22. Altruizam i koristoljublje	- - - - -

23. Priča sa dva bisera - - - - -
24. Stres- - - - -
25. Molitva - - - - -
26. Život poslije života - - - - -
27. Očevo je oko budno- - - - -
28. Ti znaš - - - - -
29. Šutnja - - - - -
30. Moje želje i Tvoji odgovori- - - - -
31. Bogatstvo - - - - -
32. Moja smrt – Tvoj posao, Gospodine - - - - -
33. Čuda svijeta i dvije kapi ulja - - - - -
34. Lice tepiha - - - - -
35. Tražitelji Boga - - - - -
36. Bol - - - - -
37. Plodovi trpljenja - - - - -
38. Svetost - - - - -
39. Čisto srce - - - - -
40. Krivo činiš! - - - - -
41. Prepoznaješ li me? - - - - -
42. Tko sebe dobro poznaje? - - - - -
43. Učini što možeš - - - - -
44. E nećeš zaspati dok se ne pomiriš! - - - - -
45. Bogu služiti badava - - - - -
46. Aha-doživljaj - - - - -
47. Molim Te za novi vjetar- - - - -
48. Pupoljci sazrele riže- - - - -
49. Dva zrna i četiri klasa- - - - -

Upute za uporabu

Sastav: Pakiranje sadrži 49 priča.

Indikacije: Ako ste tužni!
Ako ste osamljeni!
Ako ste nezadovoljni!
Ako nemate novaca, vidjet ćete da vam ni ne treba.

Način upotrebe: Sjednite na ugodno mjesto i čitajte.

Doziranje: Jedna-dvije, najviše nekoliko priča dnevno.

Kontraindikacije: Za sada nisu poznate.

Čuvanje: Na suhom mjestu, zaštićenom od krađe. Djeca smiju dirati.

Rok trajanja: Neograničen.

Riječ autora

Dragi prijatelju,

Knjižica koju držiš u ruci sadrži moja dodijavanja slušateljima. Slušatelji su bili moji učenici, ponekad čitatelji, ponekad dragi Bog.

Kad sam bio odlučio zapisati svoje prvo dodijavanje, mislio sam da sam nepresušno vrelo mudrosti. No bilo mi se je učinilo da moja mudrost presušuje nakon što sam na papir stavio otprilike svoje deseto dodijavanje. Čini mi se stoga da ljudi kroz život i ne pokupe mnogo mudrosti kojom bi mogli druge značajno obogaćivati. Tako si i ti već zacijelo mnoge od ovih poruka čuo.

Kao i kod ostale ovakve literature, preporuka je da se ne čita cijela knjižica odjednom, već da se pročita dnevno tek jedna ili dvije priče.

Ako sam te uspio makar i jednom pričicom navesti na razmišljanje o Kristu, o vječnosti ili o plemenitosti dobra, skupio sam na nebu blago neraspadljivo.

Dario Miletić

U Njemu živimo

*“U njemu doista živimo,
mičemo se i jesmo.”*

Dj 17,28

Lane upita: “Što je to zrak?”

“Zrak je svuda oko tebe i u tebi. Staviš li glavu u rijeku, znat ćeš da bez zraka ne možeš.”

Riba upita: “Što je to voda?”

“Voda je svuda oko tebe i u tebi. Isplivaš li iz vode, vidjet ćeš da bez vode ne možeš.”

Učenik upita: “Tko je Bog?”

Sreća

Mnogi govore: “Tko će nam pokazati sreću?”

Obasjaj nas, Gospodine, svjetlom svoga lica!

Ps 4,7

Popularna predodžba sreće u suvremenim medijima uključuje veselu i nasmijanu osobu. Tako da se mnogi, hoteći izgledati sretni, smiju i onda kad im nije do smijeha. No, istraživanja pokazuju da pozitivne emocije nisu nužno povezane sa ekspresijom sreće. Čovjek ne mora činiti razdragane manifestacije da bi bio sretan.

Sreća nipošto ne može biti cilj življenja. Ona je nusprodukt unutarnjeg rasta.

Helen Keller je kazala: “Mnogi ljudi imaju pogrešnu ideju o tome što čini pravu sreću. Ona se ne postiže udovoljavanjem samome sebi, već kroz posvećenost velikom cilju.”

A kod Anthony de Mella našao sam ovu prelijepu misao: “Sreća je kao leptir: loviš li ga, on će ti neprestanice izmicati; miruješ li, on će se sam spustiti na tvoja ramena.”

Kako sam počeo pisati svoja dodijavanja

Mi, profesori Salezijanske klasične gimnazije iz Rijeke, imali smo na Košljunu jednodnevnu duhovnu obnovu. U pauzi sam se šetao oko otočića s pater Mavrom, mojim prijateljem, prisjećajući se minulih ljeta i napose dragih nam pokojnih prijatelja oca Gabrijela i akademika Branka.

Tada mi rekne pater Mavro: "Gabrijel je bio lijepčina." Usprotivih se tome. Ja sam, naime, jako volio oca Gabrijela. A Mavro reče: "On je sa onolikom svojom pameti, sa onolikom svojom inteligencijom, trebao mnogo pisati i ostaviti duboki trag u našoj kulturi. Da svi budu obogaćeni njime, a ne samo nekolicina nas koji smo imali sreću osobno ga poznavati."

I još mi rekne: "Vidiš, tako ti je bilo i s Brankom. Njege je jedna gospođa bila nagovorila da počne pisati. Rekla mu je: Pa vi, gospodine Branko, toliko toga lijepog znate pričati. Pa dajte to napišite da svi mogu čitati. I tako je on započeo štogod malko pisati. A danas, vidiš, kako je obogaćen cijeli naš narod tolikim vrijednim njegovim napisanim razmišljanjima i znanjem.

Tako i ti, dragi moj Dario, piši! Netko će to jednom možda pročitati. I, tko zna, možda biti obogaćen."

Tako sam ja počeo pisati. Tako i ja kažem vama, dragi moji učenici: svojim mudrostima dodijavajte bližnjima svojim i pišite!

Isusove majke

“Tko je moja majka i tko su moja braća?” I pruži ruku prema svojim učenicima te reče: “Evo moje majke i moje braće! Tko god, naime, vrši volju moga nebeskog oca, on je moj brat, moja sestra i majka.”

Citat je to iz Evanđelja po Mateju, glava 12, redak 48-50. Također usporedi kod Luke 8,19-21 i Marka 3,31-35.

Bio sam gimnazijalac kad je, po čitanju svetog evanđelja, na Košljunu propovijedao otac Gabrijel.

Pa je kazao otprilike ovako: “Još nam je nekako i jasno kako možemo biti Isusova sestra i Isusov brat. Ali kako možemo biti Isusova majka?” I nastavi: “Ja sam u doba svoje mladosti slušao propovijedati jednog našeg starog fratra koji je govorio da onaj čovjek koji naviješta Isusa te uspije u srcu drugog čovjeka pobuditi ljubav za Isusa, tj. tako roditi Isusa, postaje Isusovom majkom.”

Budimo Isusove majke!

Ruke Gospodinove

Neki je učitelj putovao sa svojim učenikom, kojega je zadužio da se brine o devu. Jedne večeri stigoše oni tako u svratište. Učenik je bio veoma umoran te je zaboravio svezati devu. Kad je već legao na počinak, uputi Gospodinu ovu žarku molitvu: “Bože moj, pobrini se za devu. Tebi je povjeravam.”

Sljedećeg jutra deve nije bilo.

“Gdje je deva?” upita učitelj.

“Ne znam”, odgovori učenik. “Pitaj Boga! Sinoć sam je njemu povjerio na brigu. Zar me nisi ti učio da uvijek gajim neizmjereno povjerenje u Boga?”

“U Boga se uzdaj još i više, ali prije sveži devu”, odgovori učitelj. “Jer Bog nema drugih ruku osim tvojih.”

A psalmist veli: “*U Tvoje ću ime ruke dizati*”
(Ps 63,5), i

“*Prema zapovijedima Tvojim ja podižem ruke*”
(Ps 119,48).

Ruski pisac Turgenjev u jednoj svojoj pripovijetki opisuje djevojčicu koja sjedi pokraj ceste i prolaznike prosi za pomoć. Zima je, ruke joj podrhtavaju. Traži malo kruha da utaži glad. “Moj Bože”, pomisli pisac nastavljajući priču, “zašto ne poduzmeš bar Ti nešto?”

Nije čuo nikakav odgovor, pa se cijeli dan mučio da bi za vrijeme noćnog poćinka u snu čuo riječi: “Tko ti je rekao da stvarno nisam učinio ništa? Zar nisam tamo poslao tebe?”

Duljina života

U jednoj poučnoj pričici, Bog učitelju pošalje anđela s porukom: “Traži milijun godina života i bit će vam dano. Ili milijun milijuna. Koliko, dakle, želiš da ljudi dugo žive?”

“Osamdeset godina”, odgovori učitelj bez oklijevanja.

Učenici su bili zbunjeni. “Ali, učitelju, da živiš milijun godina, zamisli samo kolika bi pokoljenja imala koristi od tvoje mudrosti.”

“Da žive milijun godina, ljudi bi se više brinuli kako produljiti život, nego kako steći mudrost”, odgovori učitelj.

U Knjizi mudrosti (4,8-9) čitamo:

*“Jer duljina dana ne čini starost časnom,
niti se ona mjeri brojem godina
već razboritost – to su sjedine ljudske,
i krepostan život – zrela starost.”*

I za posljednju misao današnjeg razmatranja uzmimo ovu pričicu:

Toga dana sva su se pitanja odnosila na život poslije smrti. Učitelj se nije upuštao u razgovor.

Kasnije reče svojim učenicima: “Da li ste primijetili da upravo oni koji ne znaju ni što bi sa ovim životom, žele drugi koji bi im vječno trajao?”

Milosrdnost i pravednost

U molitvi ne molim Gospodina da mi iskaže pravednost, nego milosrdnost. I radije bih u zboru pobožnika naviještao milosrđe Njegovo nego li pravdu Njegovu.

Ana i Marko, učenici trećeg razreda, imali su na prvom polugodištu iz psihologije zaključenu ocjenu nedovoljan. Kada je započelo drugo polugodište, više su mi se puta javljali za ispravak ovih negativnih ocjena, a ja bih ih ispitivao. No, nikad nisam bio zadovoljan iskazanim znanjem.

A onda sam jednom prilikom ispričao učenicima ovu zgodu iz života Sv. Franje Saleškog. On je bio biskup ženevski, rodom iz nekog dvorca imenom Sales, pa ga stoga zovemo Saleški; a Don Ivan Bosco, kad je osnivao svoj red, uzeo ga je, napose zbog njegove blagosti, za nebeskog zaštitnika reda. Stoga se red zove salezijanskim, i naša škola salezijanskom. Zgoda je, dakle, bila ova:

Poznata je duhovna veza Sv. Franje Saleškog sa Sv. Ivanom Chantal, kojoj je sveti biskup bio duhovni vođa i ispovjednik. Jednom mu se prilikom svetica potužila da je vrlo oštro postupila s jednom osobom da

bi zaštitila cjelinu pravde. Svetac se nasmiješio i upozorio: “Vi ste, dakle, moja kćeri, bila više pravedna nego li milosrdna. Trebali ste ipak paziti da budete više milosrdna nego li pravedna.”

Ana i Marko, lukavci jedni, sljedeći su me sat dočekali pred vratima razreda i upitali: “Profesore, da li ste danas raspoloženi da budete više milosrdni nego li pravedni?”

I tako su me razoružali riječima koje sam im dao.

A ja molim Tebe, Gospodine, kada budeš na Dan Suda ocjenjivao svoga najnevrjednijeg učenika, da budeš sa mnom više milosrdan nego li pravedan. Amen.

Neka ti duša bude kao more

Volim svojim učenicima ispričati ovu priču:

“Neki se čovjek stalno osjećao pritisnut tegobama svagdašnjeg života, pa se potužio duhovnom učitelju:

“Ne mogu više! Život mi je postao nepodnošljiv!”

Učitelj je uzeo malo pepela među prste i usuo ga u čašu vode. Dok se je pepeo miješao sa vodom, reče:

“Ovo su tvoje tegobe. Voda je upila pepeo i potamnila.”

Učitelj je ponovno uzeo istu mjeru pepela i sasuo ga u more. More nije potamnilo, dapače pepeo gotovo da nije ostavio nikakvog traga.

“Vidiš li?” - upitao je učitelj svog začuđenog učenika - “Svakog dana moraš odlučiti hoćeš li biti kao čaša vode ili kao more.”

Da li se vama sviđa ova priča? Kad god je kome ispričam, u srce mi dođu ovi stihovi iz “Pjesme stvorova” Svetog Franje Asiškog, koji nam govore o dvostrukom dobitku onih ljudi kojima je duša kao more - i ovozemnom i vječnom:

*“Hvaljen budi, Gospodine moj,
po onima koji praštaju iz ljubavi Tvoje i podnose
rado bijede života.*

*Blaženi koji sve podnose s mirom, jer ćeš ih vječnom
okruniti krunom.”*

Tražitelji lica Božjega

*“Bog s nebesa gleda na sinove ljudske
da vidi ima li tko razuman Boga da traži.”
(Ps 53,3)*

*“Moje mi srce govori: “Traži lice njegovo!”
Da, lice Tvoje, Gospodine, ja tražim.” (Ps 27,8)*

U duhovnim razgovorima sa časnom Anitom često joj kažem da se osjećam kao Abraham: cijeli život gorljivo tražim i pokušavam naći Boga. Ipak, On uglavnom šuti. A možda zbog te šutnje i ja ljudima na ovaj način dodijavam. Tagor je napisao: “Od Božje šutnje čovječje misli zriju u govor.”

Čini mi se da umjesto da sam bliže Bogu te mudriji u iskustvu vjere, ja iz dana u dan postajem većom nezalicom, i iako sve gorljivije pokušavam doći bliže Gospodinu, tražim, no tražeći ne nalazim. Donekle me tješi - kod De Mella pročitana – misao: duhovna je osoba puna nesigurnosti, a to je stanje pameti nepoznato vjerskom fanatiku.

Učitelj je tvrdio da posjeduje knjigu koja sadrži sve što se može znati o Bogu.

Nitko nikada nije vidio knjigu sve dok neki znanstvenik nije došao u posjet, i na neprestano dodijavanje, uspio je dobiti od učitelja. Ponio ju je kući i nestrpljivo otvorio - i otkrio da je svaka njezina stranica prazna.

“Ali knjiga ništa ne veli”, potužio se učitelju.

“Znam”, odgovori učitelj smiješeći se, “ali zamisli koliko toga sugerira.”

I još tri misli za kraj ovog razmatranja: “Jao onima koji šute o tebi, kad su i govorljivi jednaki nijemima”, napisao je Sv. Augustin u “Ispovijedima”, poglavlje 4.

A Toma Kempenac u “Nasljeduj Krista” napisao je ovu veliku misao, možda ipak ponekome nerazumljivu: “Neka mu je milije da Te nalazi ne nalazeći Te nego da Te ne nalazi nalazeći Te.”

U našem Breviru, svezak 2, na str. 766 je ovaj, možda opet nekome nejasan ali meni prelijepi zaziv molitve vjernika: “Svima koji se trude da upoznaju Istinu daj da je tražeći nađu, i kad je nađu da je još više traže.”

Razvedri lice svoje

Zaljubljen sam u svoga sina. Nadam se da Bog mene ljubi kao što ja volim svoje dijete.

“Nasmij se... Nasmij mi se...” Tako me sin moj moli da se razvedrim nakon što se malo posvadimo. Ja se onda još malo ljutim a onda se pomirimo.

Jednom sam u literaturi pročitao da roditeljska briga za dijete i roditeljski odnos prema djetetu predstavlja osnovu teološkog iskustva djeteta. Dijete će, naime, bo-

lje razumjeti da je Bog dobar i milostiv, ako je imalo takvo iskustvo sa svojim ocem.

Ali nije samo to. I otac u svom odnosu s djetetom ima vlastito teološko iskustvo dobrog Boga.

*“Bože, obnovi nas,
razvedri lice svoje i spasi nas.” (Ps 80,4)*

I nastani se među nama

Volim učenicima ispričati ovu priču:

Mnoštvo ljudi stajalo je oko Božjeg prijestolja i čekali su da Bog izrekne Sud. Mnogi su bili zadivljeni, ali neki su bili buntovni. “Zar Bog smije suditi ljudima? Zašto je dopuštao ljudska stradanja?”, reče jedna žena i pokaže na ruci iztetovirani logorski broj. “Samo zato jer sam bila židovka”, reče. Potom neki crni muškarac pokaže svoj vrat na kojem je bio ožižak od vješanja: “A što kažeš na ovo? Zato što sam bio Crnac.” Probije se i jedna mlada žena iz Bosne i reče: “Zašto sam ja morala trpjeti? Bez svoje krivnje bila sam silovana.”

Tako su mnogi prosvjednici prigovarali Bogu: “Kako Bog smije suditi ljudima? Lako je Bogu u ovoj svjetlosti i lagodi.”

A onda su ljudi počeli zahtijevati:

“Neka Bog vidi kako je teško biti čovjek!”

“Neka vidi kako je biti Židov!”

“Neka zakonitost njegova začeca bude zasjenjena sumnjom!”

“Neka se muči za kruh svoj u znoju lica svog!”

“Neka vidi kako je to kad te izda prijatelj!”

“Neka bude osuđen na montiranom procesu!”

“Neka bude pogubljen u mukama!”

A onda su prestali bučiti. Shvatili su da je Dragi Bog već ispunio njihova traženja.

“I Riječ Tijelom postade i nastani se među nama.”
(Iv 1,14)

Blagotvoran utjecaj

Blagotvoran utjecaj! To sam pomislio dok sam na oltaru gledao svoga sina kako ministrira i kćer kako svira orgulje u našoj crkvi na Trsatu. Nikad ih nisam trebao tjerati, niti njega u ministrante, niti nju da se prihvati sviranja. Razmišljam o vrijednosti tihog, blagotvornog utjecaja i životnog svjedočenja. Djeci svih dobi zajedničko je ovo: uši zatvaraju savjetu, a oči otvaraju primjeru.

U sjećanje mi dolazi što mi je časna s. Anita Crnković pripovijedala o pokojnom msgr. Antunu Heku. On nikada nije bio diktatorski zahtjevan prema učenicima. Kaže sestra da je često znao uspoređivati životno svjedočenje s - radijatorom. Govorio bi: “Mi trebamo biti kao radijator u prostoriji. Ako grijemo, djeca će sama osjetiti da je toplo, i neće biti potrebno naređivati im da skinu jakne, nego, jer je toplo, sami će tako učiniti.”

Rabindranat Tagore je u svojim *Pticama proletuša* napisao: “Ne udarci čekićem, već ples vode, isplivat će oblutke u savršenstvo.”

Isprazno je doba tamnih kosa

Ja sam bio još učenik-osnovac kada su na Košljunu mladi svećenici Drago i Pero zadirkivali oca Gabrijela govoreći mu: “Plišljiva glava”. Tako su se šalili jer je tada otac Gabrijel - najveći učitelj moga života - bio posve bijele kose; nije imao niti jednu tamnu vlas. A on bi ih kao lijeni mačak pogledao samo jednim okom i kazao: “Isprazno je doba tamnih kosa”.

Uvijek sam bio razdragano zapanjen kako je otac Gabrijel znao u pravi čas tako sadržajno biblijski odgovoriti. Vi zacijelo znate da je to citat iz Propovjednika 11,10.

Otac Gabrijel je sada u krilu Abrahamovu. Kada sam nedavno bio na Košljunu, sreo sam ondje Draga i Peru. Zamislite - *vita fugit, fugiuntque tempora* - oba su bez ijedne tamne vlasi. A i ja - stari profesor koji vam dodijava - sasvim sam već prosijed.

Što vi mislite, dragi mladi prijatelji, hoćete li i vi reći: “Isprazno je doba tamnih kosa”?

Uspinjanje do svjetlosti

Otac Gabrijel mi je ispriповjedio ovaj svoj san. Kaže da je bio umro te da se je polagano, vrlo polagano i teško, uspinjao prema nekoj svjetlosti. A da je kraj njega velikom brzinom, “ma da znaš kakvom brzinom”, bila proletjela jedna duša prema toj svjetlosti.

Poslije tog sna još ga je danima mučilo pitanje zašto je ta duša tako brzo proletjela pokraj njega prema svjetlosti, dok se je on vrlo polagano uspinjao. Pokušao je kasnije vidjeti što bi trebao popravljati u svom životu pa da bi i njegova duša s takvom lakoćom mogla proletjeti.

To je bilo pri kraju našeg petnaestogodišnjeg druženja. Otac Gabrijel je potom umro. Pokopan je na zadarskom groblju gdje piše Ordo Fratrum Minorum.

I ja bih želio da moja duša bude tako olakšana i brza kao ona iz Gabrijelovog sna. Molim Gospodina da me tada obasja svjetlom svoga lica. I da vidim lice dragog prijatelja Gabrijela.

Tražitelj istine

“Svim srcem svojim tebe tražim” (Ps 119,10)

“i nek se vesele u tebi svi koji te traže”. (Ps 40,17)

U našem Breviru je, kao što sam vam već kazao (svezak 2, str. 766), i ovaj zaziv molitve vjernika: “Svima koji se trude da upoznaju istinu daj da je tražeći nađu, i kad je nađu da je još više traže.”

A Anthony de Mello zapisao je ovu duhovitu pričicu:

Posjetitelju, koji je tvrdio da ne mora tražiti istinu jer ju je našao u svojoj vjeri, učitelj reče:

“Bio jednom neki student koji nikada nije postao matematičar, jer umjesto da se sam potrudi, on je radije čitao odgovore koje je našao u rješenjima na kraju svojih matematičkih knjiga. A, gle ironije, odgovori su bili točni!”

Što postajemo manji...

Skupina turista je obilazila kuću u kojoj je čuveni Beethoven proveo zadnje dane svoga života. Čuvar je poveo ljude u jednu sobu u kojoj se nalazio stari glasovir. Otkrivajući ga, rekao je gotovo s pobožnošću: “Ovo je bio Beethovenov glasovir!” Odmah je istupila mlada žena, sjela za glasovir i počela svirati jednu Beethovenovu sonatu. Okrenula se potom čuvaru i rekla mu: “Zacijelo mnogi posjetioци žele sjesti za ovaj glasovir i odsvirati neku Beethovenovu skladbu.” Čuvar joj je odgovorio: “Znate, draga gospođo, prošle je godine ovdje bio čuveni pijanist Pederewski i ljudi, koji su bili oko njega, molili su ga da nešto odsvira na tom glasoviru, no on je odgovorio: “Ne mogu, ja nisam toga dostojan!””

I za kraj ove pričice još samo dvije misli:

Onaj je uistinu bio svetac koji reče:

“Ja sam samo četiri prazna zida - unutra nema ničega.”

Nitko nije bio puniji.

I druga misao: Što postajemo manji, to više prostora u nama ima Bog.

Takvi su i žitelji ovoga grada

Vjernik koji je odlazio u crkvu mrmljao je zbog licemjera koje je vidio u crkvi, zbog krivo otpjevane pjesme zбора, zbog greške kod sviranja zadnje pjesme i zbog sadržaja propovijedi koju je čuo. Prijatelj, koji je bio na istoj svetoj misi, otišao je kući vesela srca, sretan. Svaki je od njih iskusio istinitost ovih riječi: Dobit ćeš ono što si tražio.

Pa neka nam na poduku bude ova priča:

Stari mudri učitelj sjedio je na gradskim vratima. Naišao je došljak i upitao ga: “Kakvi su žitelji ovoga grada?” Učitelj ga upita: “Kakvi su žitelji grada iz kojeg dolaziš?” Čovjek odgovori: “Sebični su, zli, okrutni, pokvareni i licemjerni.” Učitelj mu odgovori: “Takvi su i žitelji ovoga grada.”

Naiđe potom i drugi čovjek i upita starog učitelja: “Kakvi su žitelji ovoga grada?” A učitelj ga upita: “Kakvi su žitelji grada iz kojeg dolaziš?” A došljak reče: “Dobri su, velikodušni, prostodušni, dobronamjerni i ljubazni.” Učitelj reče: “Takvi su i žitelji ovoga grada.”

Promatrao je to sa čuđenjem učenik i upitao učitelja neka mu objasni zašto je tako bio odgovarao. A učitelj reče: “Zar ne znaš da čovjek u svom srcu nosi sav svoj svemir?”

Manji križ

Volim svojim učenicima ispričati ovu priču:

Čovjek je, noseći svoj križ, hodao između ljudi koji su nosili svoje križeve. Svi ljudi išli su u svom hodu prema raj. Križevi su bili različiti, ali svi su bili veoma teški, nezgrapni, veliki, dugački. Čovjek je odlučio skratiti svoj križ i u tome je uspio. Od tada mu je život bio lakši, manje se je mučio u hodu i brže je išao.

I tako su najzad svi došli pred vrata raja. Pred samim vratima raja čekalo ih je iznenađenje: duboka provalija. Tada su ljudi polagali svoje križeve preko provalije tako da bi ih oslonili na jednu i drugu liticu provalije, i potom su, prelazeći svaki preko svoga križa, ulazili u raj.

Ali: križ onog čovjeka bio je premalen.

Otac šiba sina kojeg ljubi

U Svetom pismu čitamo: “Šiba i ukor podaruju mudrost” (*Izr 29,15*),

i “šiba i ukor uvijek su mudrost.” (*Sir 22,6*)

Sveti Pavao piše u poslanici Hebrejima: “Sine moj, ne preziri ukora Gospodnjega, niti kloni kad te kori, jer Gospodin kori onoga koga ljubi i šiba svakoga koga usvaja za svoga sina.” (*Heb 12,6*)

I nastavlja: “Bog postupa s vama kao sa sinovima. Jer koji je sin, ako je zbilja sin, koga otac ne kori?” (*Heb 12,7*)

Premda su batine koje smo kao djeca dobivali od naših roditelja bile bolne, možemo za njih biti zahvalni jer smo ih dobivali iz ljubavi za naše dobro. Sada shvaćamo njihovu trajnu vrijednost, a također znamo da su one kratkotrajne boli doprinijele stvaranju doživotnih vrlina. Isto tako, kao djeca nebeskoga Oca, moramo mu biti zahvalni što nas u ljubavi ponekad kori nama nerazumljivim mjerama. Moramo biti svjesni da svaka patnja koju Bog dopušta da nas snađe “za naše je dobro, da bismo postali dionicima njegove svetosti” (*Heb 12,10*).

I stoga s nadom kličemo: “Obraduj nas za dane kad si nas šibao!” (*Ps 90,15*)

Tražitelji istine

“Što je istina?” upita ga Pilat. I kad to reče, ponovo iziđe... (Iv 18,38)

Za današnje razmatranje uzmimo ove dvije šokantne priče indijskog isusovca A. de Mella:

Prva priča:

Posjetitelju, koji je sebe opisao kao tražitelja istine, učitelj reče: “Ako je ono što tražiš istina, tada moraš iznad svega posjedovati jednu osobinu.”

“Znam. Veliku strast za nju.”

“Ne. Stalnu spremnost da priznaš da si možda u krivu.”

Druga priča:

Jednog se dana učenik prisjećao kako su Isusa, pa i Muhameda, pa i Budhu, njihovi suvremenici označili kao buntovnike i heretike.

Učitelj mu reče: “Ni za koga se ne može reći da je stigao na vrhunac istine sve dok ga tisuće iskrenih ljudi nije optužilo zbog bogohule.”

I neka zaključi psalmist:

Put istine ja sam odabrao, (Ps 119,30)

i

Od mojih usta ne oduzmi riječ istine (Ps 119,43).

Samo reci riječ

U svetištu sam tebe motrio gledajuć ti moć i slavu. (Ps 63,3) Tvoja blizina donosi mi mir. Dodijavam ti dijelovima svojega života zbog kojih nisam ponosan. Ti me uvijek zapanjuješ svojim odgovorima: “To je nevažno i zaboravljeno. Zar ti još ne znaš da ljubav ne pamti zlo? (usp. 1 Kor 13,5) Tebi ne samo da su oprošteni grijesi, oni su čak štoviše pretvoreni u milost. Čuo si, da ondje gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost? (usp. Rim 5,20)” Ove riječi u mom srcu odzvanjaju suviše neobično. Onda me još iznenadiš novim riječima u mom srcu: “Ja sam ti zahvalan.” Ja na to redovito kažem da nisam učinio ništa zbog čega bi mi bilo tko mogao biti zahvalan. Tada mi kažeš: “Ti bi nekom čovjeku bio zahvalan kad bi za tebe učinio što ti meni činiš. Zar misliš da je moje srce manje od tvoga?”

Gospodine!

Samo reci riječ

i ozdravit će duša moja.

Altruizam i koristoljublje

Na satu psihologije predavao sam otprilike ovako: “Altruizam je izražen u težnji prema dobrobiti drugih, u postupcima pomaganja, žrtvovanja i odricanja koji nisu izazvani očekivanjem *recipročne koristi i nagrade* iz vanjskog izvora, već je posljedica altruističnog ponašanja samo unutarnje zadovoljstvo.”

Andrej, meni najdraži učenik, na to je upitao otprilike ovako: “Znači li to da je pomaganje drugima, kad rezultira osjećajem zadovoljstva, također prikriveni oblik koristoljublja?”

Doista dobro pitanje! Pitanje koje prosvjetljuje.

A kako je sa služenjem Bogu?

Meni je na pamet došla ova misao Tome Kempenca (*Nasljeduj Krista, II,11,3*): “Gdje ćemo naći takvoga koji bi htio Bogu služiti badava?”

Kod De Mella našao sam ovu priču:

Kraljevstvo je Božje kao dva brata koja je Bog pozvao da sve ostave i da služe ljudima.

Stariji je brat odgovorio na poziv, iako se morao otkinuti od svoje zaručnice i svoje obitelji i otići u daleku zemlju da se istroši u službi siromasima. Godinama poslije bio je zbog svojeg djelovanja zatvoren, mučen i ubijen.

I reče mu Gospodin: “Dobro si učinio, dobri i vjerni slugo! Dao si mi tisuću talenata vrijednu službu. Ja tebi dajem milijun talenata vrijedna blaženstva. Uđi u radost svoga Gospodara.”

Mlađi se brat nije obazirao na poziv. Oženi se djevojkom koju je ljubio a njegov je posao cvao. Bio je dobar svojoj ženi i djeci i katkad bi udijelio milostinju kojem siromahu.

Kad je umro reče mu Gospodin: “Dobro si učinio, dobri i vjerni slugo! Dao si mi dvadeset talenata vrijednu službu. Ja tebi dajem milijun talenata vrijedna blaženstva. Uđi u radost svoga Gospodara.”

Kad su starijem bratu rekli da je njegov mlađi brat primio istu nagradu kao i on, bio je iznenađen. I rado vao se. I reče: “Gospodine, da sam to znao u vrijeme kad si me zvao, jednako bih učinio iz ljubavi prema Tebi.”

Priča sa dva bisera

Volim učenicima ispričati ovu priču:

Učitelj je sjedio na obali rijeke kad mu učenik položi pred noge dva vrijedna bisera kao znak poštovanja i predanja.

Učitelj je otvorio oči, podigao jedan od bisera sa zemlje i tako ga nehajno držao u ruci pa mu je ispao iz ruke i otkotrljao se u rijeku.

Učenik je odmah zaronio za biserom, ali unatoč neumornom pretraživanju rijeke sve do večere, nije ga našao.

Najzad, mokat i iscrpljen trgne učitelja iz njegova razmatranja i reče mu: “Vidio si kamo je pao biser. Pokaži mi to mjesto!”

Učitelj podigne drugi biser, baci ga u rijeku i rekne: “Evo tog mjesta!”

Zapanjeni učenik poslije je dobio pouku: “Nije važno posjedovati stvari, jer ćeš najzad ti postati njihovom svojinom. U tom bi slučaju one postale tvojim Stvoriteljem.”

Stres

*“Utočište ti si moje,
od tjeskobe ti ćeš me sačuvati.”
(Ps 32,7)*

U psihologiji pod stresom razumijevamo stanje tjeskobe koje nastaje kada je pojedinac suočen s događajima koje smatra prijetećima svojoj dobrobiti.

Kada učenicima predajem o stresu uvijek naznačim kako je nama vjernicima daleko lakše podnositi stresne situacije nego li nevjernicima, a to stoga jer se pouzdajemo u Božju providnost i vjerujemo da nas Bog vodi.

Tako će nam se neki naš neuspjeh u perspektivi cijelog životnog puta prikazati kao uspjeh, ali i nešto što doživljavamo vremenito kao uspjeh, u perspektivi cijelog života može zapravo biti neuspjeh. Da ovo prisposodim, ispričam im dolje navedenu prvu priču.

Također istaknem kako svaku prijetnju trebamo prihvatiti kao izazov. A da ovo prisposodim, ispričam drugu priču.

Prva priča: Čovjek neki imao konja. Jednog dana konj mu je pobjegao, a ljudi su rekli: “O, kakva ne-

sreća!” Čovjek je na to rekao: “Nesreća? Sreća? Tko zna!” Drugog se je dana konj vratio predvođeći krdo divljih konja. Ljudi su rekli: “O, kakva sreća!” A čovjek je rekao: “Sreća? Nesreća? Tko zna!” Potom je sin ovoga čovjeka, nastojeći pripitomiti konje, pao i slomio nogu. A ljudi su rekli: “O, kakva nesreća!” Čovjek je rekao: “Nesreća? Sreća? Tko zna!” Pa onda sljedećeg dana vojnici su došli vojačiti momke i odvoditi ih u rat. Onoga sa slomljenom nogom su poštjednili i ljudi su rekli: “O, kakva sreća!” Čovjek je rekao: “Sreća? Nesreća? Tko zna!”

Druga priča: Učitelj je imao učenika koji mu se je uvijek žestoko suprotstavljao. Učenik je umro i učitelj je bio jako tužan. Drugi su ga učenici tješili govoreći mu da ga je onaj ionako uvijek samo ljutio. A učitelj je rekao: “On je bio moja kušnja. Bez njega ću prestati rasti.”

Molitva

Oče moj, koji si na nebu,
tražim Te, dok Te mogu naći:

Žarko bih želio na Tvom dlanu
bezbrižnije živjeti dane svoje.

Razveseli svoju pticu nebesku,
svoj ljiljan poljski.

Zakrili nasad desnice svoje,
sina sluškinje svoje,
kog si za se odgojio.

Gospodine,
vrati mi radost svoga spasenja!
Gospodine,
vrati mi potoke negepske!

Usliši moju molitvu!
Nije li noć dosta dugo trajala?
Upali u mom srcu novi oganj.
Obrati k meni Lice svoje
i neka svjetlost Tvoje zore
zasja opet na mom licu,
da oni koji me slijede ne hode u tmini.

Život poslije života

Jeste li već čuli ovu pričicu u kojoj je zamišljeno mudrovanje vjerujućeg i nevjerujućeg brata blizanca u maminom truhu:

“Vjeruješ li u život poslije rođenja?”

“Da, mislim da postoji život poslije rođenja. Možda smo ovdje baš zato da bismo se pripremili na taj život.”

“Ja ne vjerujem, to je glupost! Nema života poslije rođenja. Kako bi taj život uopće mogao izgledati?”

“Ne znam. Možda će biti više svjetla. Možda ćemo moći hodati, ili jesti vlastitim ustima.”

“To je obična glupost! Nemoguće je hodati! Nemoguće je jesti svojim ustima! Ne postoji nikakav život poslije rođenja. Rođenje je kraj!”

“Vidiš, ja sam uvjeren da postoji nešto poslije rođenja, nešto što je sasvim drukčije od života kojeg sada živimo.”

“Ovo je jedini život, moj braco, postojanje u mračnoj i uskoj dolini. Osim toga, znaš da se nakon rođenja nitko nije vratio ovdje. Rođenje je, dakle, kraj.”

“Ne znam kako će izgledati život nakon rođenja, ali vjerujem da ćemo tada sresti i gledati našu mamu.”

“Mamu? Pa ti vjeruješ u mamu? Pa gdje bi bila ta naša mama?”

“Ona je svuda oko nas! Bez nje ne bi ni nas bilo, zahvaljujući njoj mi smo živi.”

“Ne vjerujem! Mamu nikada nisam vidio, prema tome ne mogu u nju ni vjerovati. Ona ne postoji.”

“Ja vjerujem. I vjerujem da nas čeka. I sada, kada sam miran, ponekad, mogu čuti kako pjeva i miluje naš svijet. Ja vjerujem...”

Očevo je oko budno

“I neće zadrijemati on, čuvar tvoj.” Ps 121,3

“Bog je vjeran i neće dopustiti da budete kušani preko vaših snaga, nego će vam dati sretan ishod.” Tako je napisao Pavao u Prvoj poslanici Korinćanima, glava 10, redak 13.

A mi tužaljke svoje danomice pred Boga izlijevamo i čini nam se da nas Bog ne čuje. Nema li Boga ili je nemaran, recite, recite...

Godine 1346., za trajanja stogodišnjeg rata, engleska se vojska kralja Edwarda III sukobila s francuskim bataljunom kod Crecya u Francuskoj. Kraljev sin, princ Edward, vodio je važnu diviziju britanskih snaga, dok je kralj bio u blizini sa svojom vojskom, spreman da pomogne sinu bude li procijenio da mu je potrebno. Uskoro nakon početka bitke sin je smatrao da mu je pomoć potrebna te ju je zatražio. Međutim, kralj sa svojom vojskom nije došao. Mladi je Edward ponovno poslao glasnika tražeći pomoć. Otac je odgovorio po glasniku: “Reci mome sinu da nisam baš tako neiskusni vojskovođa da ne bih znao kad mu je pomoć potrebna niti tako nemaran otac koji mu je ne bi poslao.”

Ovaj povijesni događaj nam možda lijepo prispodobljuje odnos Oca i djeteta koji želi pomoć i ne dobiva je. A ipak: Očevo je oko budno.

Ti znaš

Ja sam veliki štovatelj književnog djela Ivana Goluba. Tako, on na jednom mjestu - a čini mi se da sam to pročitao u zbirci "Lice prijatelja" pod naslovom "Tri molitve" - kaže da mu je draga molitva ova: "Ti znaš". I u drugoj njegovoj knjizi "Pisma" napisao je na jednom mjestu da, kada je bio u žurbi, poklonio se je pred Sve-tohraništem i izrekao u srcu: "Ti znaš".

Tako sam i ja, neznatni sljedbenik velikog čovjeka, nekoliko puta kazao: "Ti znaš". Sve dok nisam dublje otvorio sebi kontekst ovih riječi, pa me je tako Isus jednog dana bio upitao: "Ljubiš li me više nego ovi?"

A ja sam jedva dočekao i odgovorio: "Ti znaš".

Međutim, Isus mi je tada kazao: "Pasi ovce moje".

Bio sam se prestrašio. Osjetio sam nemoć i svoju neznatnost, nesposobnost da bih uspijevao biti dobar pastir. Poslije sam tek mogao na cariničkom mjestu izricati molitvu: "Oprosti meni grješniku".

Molite, braćo, za mene, da i ja uzmognem moliti: "Ti znaš".

Šutnja

“Kada biste bar znali šutjeti, mudrost biste svoju pokazali!” Job 13,5

Kad je muž, čiji je brak bio u nevolji, tražio savjet od učitelja, ovaj mu reče: “Moraš se naučiti slušati svoju ženu.”

Muž je taj savjet uzeo k srcu i nakon mjesec dana vratio se i kazao kako je naučio slušati svaku riječ koju žena kaže.

Učitelj mu, smiješeći se, reče: “Sad idi kući i slušaj svaku riječ koju ne izgovori.”

Teofil od svetog sjećanja, Biskup Aleksandrijski, putovao je u Scete, a braća koja su došla s njim, rekoše Opatu Pambu: “Reci riječ-dvije Biskupu da može izgraditi svoju dušu u ovom mjestu.” Starac odvrati: “Ako se ne izgradi mojom šutnjom, nema nade da će se izgraditi mojim riječima.”

“Svaka riječ, svaka slika koju čovjek upotrebljava za Boga, više iskrivljuje nego li opisuje Boga”, reče učitelj.

“Kako onda govoriti o Bogu?” upita učenik.

“Šutnjom.”

“Zašto ti onda govoriš riječima?”

Učitelj mu objasni: “Kad ja govorim, ne smiješ slušati riječi. Slušaj šutnju.”

Moje želje i Tvoji odgovori

Bogata je žena putovala vlakom sa svojim sinom i psom. Za dijete se brinula dadilja, dok je bogatašica sjedila na posebnom mjestu, u krilu držala psa i čitala časopis. Uskoro je dječak postao nestrpljiv i nemiran, jer je nešto želio. “Dadiljo”, rekla je majka, “koliko sam ti puta rekla da dadeš malom što god zaželi.” Dadilja je mirno odgovorila: “Da, gospođo!” Nekoliko minuta kasnije, dijete je glasno plakalo i gospođa je grubo rekla dadilji: “Zar ti nisam rekla da malom dadeš što god zaželi?” Dadilja je odgovorila: “Da, gospođo, rekli ste mi, i na prozoru je bila velika i opasna osa koju je vaš sin želio i dobio ju je!”

Vjernici često zapomažu Gospodinu tražeći nešto što smatraju potrebnim. Postaju nestrpljivi i ljute se što im se prošnje ne uslišavaju. A ne prepoznaju da su neke od tih želja opasne i da se u njima nalazi žalac boli.

Molim Te da mi pretvoriš tvrdi kamen života u mekani kruh, da me oslobodiš od svake muke, jer Ti to možeš - samo ako hoćeš! A Ti mi kažeš da “ne živi čovjek samo o kruhu”, i “tražite najprije Božje kraljevstvo”, i “tko želi život svoj spasiti, izgubit će ga”.

Onda Te molim da me sačuvaš od svake pogibelji i bolesti, i mislim da bi bilo u redu da mi ispuniš svaku moju želju. Ti mi odgovoriš “ne iskušavaj Gospodina Boga svojega”, i “nema veće ljubavi od ove: dati život svoj za prijatelje”.

Ja bih želio da mi podariš položaj u društvu, mnogo novca da si mogu pružiti užitke života, a posebno bih volio dobiti zgoditak na lotu, jer onda bih valjda bio sretan. A Ti kažeš “ne možete služiti dvojici gospodara: Bogu i bogatstvu”, i “tko želi biti prvi neka bude posljednji”.

Bogatstvo

*“Putu se propisa tvojih radujem
više no svemu bogatstvu.”*

Ps 119,14

Istraživanja pokazuju da s količinom novca raste i naš doživljaj sreće. Ali samo do određene granice. Nakon toga, svejedno je koliko novaca imamo.

“Najbolje stvari u životu ne mogu se kupiti novcem” - to je svima nam dobro znana istinita poslovice. Božja je dobrota stalno prisutna kao i naše Sunce u svemiru, pa smo u opasnosti da zaboravimo čime nas svakodnevno obasipa. Kada bismo sve blagoslove uspjeti izbrojiti jedan po jedan, nikad ne bismo završili. Ali, međutim, pokušajmo sastaviti popis od deset ili dvadeset darova koje nam Bog svakodnevno daje. Sastavimo takav popis i pogledajmo što je to. Izbroji sve što imaš, a što se novcem ne može kupiti.

Kod učenika je pobudila zanimanje činjenica da njihov učitelj, koji je vrlo jednostavno živio, nije osuđivao bogate sljedbenike.

“Rijetko je, ali nije i nemoguće da netko bude bogat i svet”, reče jednog dana.

“Kako?”

“Kad novac ima isti učinak na srce kao i bambusova sjena na dvorište.”

Učenici su otišli promatrati bambusovu sjenu koja je padala preko dvorišta, a da nije podigla ni česticu prašine.

Moja smrt – Tvoj posao, Gospodine!

Na groblju sam Sv. Apolinara, na otoku Krku, pokraj mjesta Turčići, Dubašnica. Došao sam pohoditi grob Branka Fučića. Isti je kao kad sam bio posljednji put. Skromnost! Brankov poučak – rekao bi Anton Šuljić. Prisjećam se kako je akademik pred svoju smrt govorio: “Moja smrt – Tvoj posao, Gospodine!”

Nemam sa sobom psaltir. Želio bih izreći psalam osmi. Započinjem, ali napamet znam samo prvi stih: “Gospodine, Bože naš, divno li je ime Tvoje po svoj zemlji...”

Na kapelici piše: “Tvojim se mrtvima život mijenja ali ne oduzima”. O tome razmišljam... Čemu tolike bojazni o životu iza smrti?

Prisjetih se da sam negdje pročitao kako je jednom, tko zna zašto, čak i Voltaire kazao: “Onaj koji je jednom uspio stvoriti naš život, moći će još jednom.”

Čuda svijeta i dvije kapi ulja

Učenicima rado prepričam ovu mudrost koju sam nekoć negdje pročitao:

Neki otac pošalje svog sina da nauči tajnu sreće kod poznatog mudraca. Momak je dugo išao dok nije došao do lijepog dvorca na vrhu neke planine. Tamo je živio mudrac kojeg je tražio.

Mudrac je primio momka i saslušao razloge tog posjeta. Posavjetuje momka da prošeta palačom i vrati se za dva sata. “Htio bih te, međutim, nešto zamoliti”, reče mudrac, pružajući momku žličicu u koju kapne dvije kapi ulja. “Dok budeš hodao, drži ovu žličicu tako da se ulje ne prolije.”

Momak tako krene gore i dolje po stubištima i dvoranama u palači, ne skrećući pogled sa žličice. Nakon dva sata, vrati se mudracu.

“Onda”, upita mudrac, “jesi li vidio prelijepu sagove u mojoj blagovaonici? Jesi li vidio vrt za koji je vrtlar utrošio deset godina da ga odnjeguje? Jesi li primijetio lijepe pergamente u mojoj knjižnici?”

Momak, postićen, prizna da nije ništa od toga vidio. Jedina mu je briga bila da ne prolije kapi ulja što mu ih je mudrac bio povjerio.

“No, onda se vrati i upoznaj čuda moga svijeta”, reče mudrac.

Momak ponovno uzme žličicu sa novim dvjema kapima ulja i krene u šetnju palačom, ovaj put obraćajući pažnju na sve umjetnine koje su visjele sa stropa i bile na zidovima. Vidio je vrtove, okolne planine, nježno cvijeće, uočio brižljivost kojom je svakom umjetničkom djelu u dvorcu bilo izabrano mjesto. Kad se ponovno našao pred mudracom, potanko ispriповjedi sve što je vidio.

“A gdje su ti one dvije kapi ulja što sam ti ih povjerio?”

Gledajući žličicu, momak shvati da ih je prolio.

Mudrac reče: “To je, dakle, sve što ti imam reći: hodaj svijetom tako da vidiš sva čuda svijeta, a da pri tom ne zaboraviš na povjerene ti kapi ulja.”

Lice tepiha

“Ima li tko među vama da bi svom sinu, ako bi ga zamolio kruha, pružio kamen?” (Mt 7,9) Ponekad nam se čini da nam Bog umjesto kruha pruža kamen. Međutim, On nam u svojoj mudrosti daje uvijek bolje nego što molimo.

Bog veze savršene uzorke koncima našeg života, pa čak i s našim grijesima. Razlog zašto mi to ne prepoznamo leži u tome što promatramo samo stražnju stranu tepiha.

Onaj samo tko spoznaje obje strane, moći će izreći:

Molio sam te za zdravlje da učinim velike stvari,

Dao si mi bolest pa učinih bolje stvari.

Molio sam Te za snagu da mogu mnogo postići,

A Ti si me onemoćao da bi me naučio poslušnosti.

Molio sam Te za bogatstvo da bih bio sretan,

Dao si mi siromaštvo i postao sam mudar.

Molio sam Te za moć nad ljudima,

Dao si mi slabost te se mogoh približiti Tebi.

Molio sam Te za mnogo toga kako bih uživao u životu,

Dao si mi prosvijetljeni život da mogu u svemu uživati.

Nisam dobio ništa što sam tražio,

Nego si mi Ti dao mnogo više.

I stoga Ti zahvaljujem za sva dobročinstva Tvoja,
Tebi, koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Tražitelji Boga

“Blaženi oni koji (...) čitavim srcem njega traže.” Ps 119,2

Neka nas danas obogate ove dvije priče indijskog isusovca A. de Mella:

“Pomozi nam da nađemo Boga.”

“U tome ti nitko ne može pomoći.”

“Zašto ne?”

“Iz istog razloga zbog kojeg nitko ne može pomoći ribi da pronade ocean.”

Učenici su tražili Boga no nisu znali kako ga doseći.

Učitelj im reče: “Ne možete ga doseći.”

Vidjevši kako su učenici potišteni, kaže im: “Ne budite tužni. Ne možete ga ni izgubiti.”

I do današnjega dana učenici su u potrazi za onim što se ne može ni doseći ni izgubiti.

Bol

*“Blizu je Gospodin onima
koji su skršena srca,
a klonule duše spasava.” Ps 34,19*

Uspješan poslovni čovjek, govoreći o svom životu, kazao je: “U dobi od četrnaest godina iznenada mi je umro otac. U tom trenutku mislio sam da to neću moći preboljeti. Ostao sam s majkom i malom sestrom. Mislio sam kako sam jedini muškarac u kući i da se moram za njih brinuti. Danas znam da ne bih postigao sav ovaj poslovni uspjeh da moj otac nije tada umro.”

I zaključno, jedna prelijepa misao
(*M. Giovannelli*):

*“Bol je kao gorki badem bačen uz rub ceste.
Naiđete li cestom za deset godina,
vidjet ćete stablo u cvatu.”*

Plodovi trpljenja

“Nesreće mogu donijeti rast i prosvjetljenje”, reče učitelj.

To je obrazložio ovako:

“Svaki bi dan ptica nalazila sklonište u suhim granama drveta koje je stajalo usred velike nenapučene ravnice. Jednog je dana orkanski vjetar iščupao drvo i prisilio sirotu pticu da leti stotine kilometara u potrazi za skloništem – dok napokon nije doletjela do šume bogate plodnim drvećem.”

I zaključio je: “Da je osušeno drvo ostalo, ništa ne bi navelo pticu da ostavi sigurnost i da leti dalje.”

I još jedna pouka:

Stručnjaci za voćnjake kazuju nam da će neke voćke svu svoju životnu energiju dati u rast stabla i lišća ali ne u plodove. Da bi ispravio takav rast, voćar uzima sjekiru i zasijeca duboko u stablo, što bliže tlu, kako bi u njemu napravio duboku ranu. Takav okrutan postupak uvijek donese neku promjenu. Sljedeće godine voćka donosi izvrstan urod, sočne plodove. Ti bi se plodovi mogli nazvati plodovima trpljenja.

Svetost

...”svetost je ures Doma tvojega,
Gospodine, u sve dane!” Ps 93,5

Ni najoštrije oko nije na učitelju moglo otkriti nešto što bi odskakalo od običnog ponašanja. Mogao je biti prestrašen i potišten, već prema prilikama. Mogao se smijati i tugovati, i ražestiti se. Volio je dobro jesti, nije mu bilo mrsko popiti čašu ili dvije, rado je razgovarao sa lijepom ženom.

Kad se neki putnik tužio da učitelj nije “svet čovjek”, učenik mu odgovori:

“Jedno je da li je čovjek svet. Sasvim je nešto drugo da se tebi čini svetim.”

A sv. Toma Akvinski napisao je: *“Svetost ne znači puno znati ili puno razmatrati; velika tajna svetosti znači puno ljubiti.”*

Učitelj bi se uvijek mrštio na sve što je izgledalo senzacionalno. Božansko, tvrdio je, nalazi se u običnim stvarima.

Čuli su kako je učeniku, koji je pokušavao prakticirati askezu koja graniči s neobičnim, rekao: “Svetost je tajanstvena; što je veća, to se manje opaža.”

Čisto srce

Želio bih imati čisto srce.

Nasumce sam otvorio Knjigu. Nikodem je došao Isusu i rekao mu: “Rabbi, znamo da si od Boga došao kao učitelj jer nitko ne može činiti znamenja kakva ti činiš ako Bog nije s njime”. Isus mu tada počinje govoriti te, između ostalog, kaže ovo:

“Svjetlost je došla na svijet,
ali ljudi su više ljubili
tamu nego svjetlost
jer djela im bijahu zla.
Uistinu, tko god čini zlo,
mrzi svjetlost i ne dolazi k svjetlosti
da se ne razotkriju djela njegova;
a tko čini istinu
dolazi k svjetlosti
nek bude bjelodano
da su djela njegova u Bogu učinjena.” (Iv 3,19-21)

Potom, po sreći, otvorih Knjigu na ovom mjestu:

“Odložimo dakle djela tame i zaodjenimo se oružjem svjetlosti. Kao po danu pristojno hodimo, ne u pijanka-

ma i pijančevanjima, ne u priležništvima i razvratnostima, ne u svađi i ljubomori, nego zaodjenite se Gospodinom Isusom Kristom.” (Rim 13, 12-14)

Razmišljam. Na zidu kapelice našeg Pazinskog kolegija piše: “*Čisto srce stvori mi Bože*”. To je ono bio izreka kralj David nakon što je umorio Uriju Hetita. O, Bože, kako bi lijepo bilo kad bismo bili kao djeca, kad ne bismo imali djela tajnosti nasuprot djela javnosti, djela mraka nasuprot djela svjetla. Molimo Te, učini, Gospodine predobri, da sva naša djela budu sveta i bjelodana. Amen.

Krivo činiš!

Pred koji dan čuo sam ovu prelijepu priču:

Neki čovjek, hodeći kroz šumu, ugleda lisicu bez noge. Začudi se kako je mogla preživjeti. Tada ugleda tigra s ulovljenom divljači: nakon što se nasitio, ostatak je prepustio lisici. I sljedećeg je dana lisica bila nahranjena uz pomoć istog tigra.

Čovjek nato reče: “I ja ću se smiriti u svom kutu s punim pouzdanjem u Gospodina. On će me po svojoj velikoj dobroti opskrbiti svime što je meni, njegovom ljiljanu poljskom i lisici šumskoj, potrebno!”

Mnogo je dana proveo tako čekajući Božju providnost. Gotovo je sasvim iznemogao kada mu je u srcu Bog progovorio:

“Krivo činiš! Ja sam te stvorio da budeš tigar.”

Prepoznaješ li me?

Ovo je jedna španjolska priča koju sam našao u veoma poučnoj knjižici “Učiti od života” autora Pierra Lefevra:

Kralj imenom Richard bio je pošao u šumu. U dubokoj šumi bila ga je zatekla oluja i odjednom se nađe sam. Pala je noć, pokušao je naći put do dvora, no nije uspio. I tako je cijele noći ostao na otvorenom, gladan, lutajući šumom. Tek u rano jutro, mokar i iscrpljen, ugledao je neko seosko gospodarstvo. Pokuca na vrata, no nitko nije otvarao. Sav očajan, otvorio je vrata koja nisu bila zaključana. Tada od kuhinjskog stola skoči na njega seljak i poviče: “Ti bezobrazniče, nestani odmah ili ću na tebe pustiti psa!” Kralj je htio ispričati svoju nesreću, no seljak ga nije htio slušati. Najzad je seljak šakom izudarao kralja i izbacio ga iz kuće.

Kralj je poslije, uz pomoć nekih prolaznika koji su ga spasili, ipak uspio doći u svoj dvor. Tri dana kasnije, kad se je bio oporavio, dao je pozvati onog seljaka. Seljak je mislio: “Zašto moram u dvor? Ta ja tamo nikog ne poznajem.”

U velikoj dvorani čekao je dolazak kralja stojeći uz mnoge dvorjane. Kralj, obučen u kraljevsko odijelo,

dugo je gledao seljaka, a onda reče: “Prepoznaješ li me?”

Pripovijetka veli da je seljak, čuvši i prepoznavši glas, od šoka pao mrtav.

“Prepoznaješ li me?” ...Te ćeš riječi i ti čuti i kraljevski ćeš lik i ti prepoznati na Dan Suda..

“Bio sam stranac.

Bio sam bolestan.

Bio sam gladan.

Prepoznaješ li me?”

Tko sebe dobro poznaje?

“Tko sebe dobro poznaje, taj sebe malo cijeni i ne ve-sele ga ljudske pohvale.” To je prije gotovo šest stotina godina napisao Toma Kempenac u svom djelu Nasljeđuj Krista.

Ova je misao za mene velika mudrost. Mnogima je govorim. Ali, ljudi iz moje blizine ovu misao ne prih-vaćaju. Zašto, pitam se? Da li stoga što su bezgrešni i sveti? Ili možda sebe dobro ne poznaju? Najčešće mi, pa i osobe veoma duhovne, kažu: “Ma, dajte, gospodine Dario, vi ste prestrogi...”

A vi, dragi moji, što vi o tome mislite? Pozorno pročitajte još jednom:

“Tko sebe dobro poznaje, taj sebe malo cijeni i ne ve-sele ga ljudske pohvale.”

Učini što možeš

“Ne upiri se u samoga sebe, nego se u Boga uzdaj!

Učini što možeš, i Bog će pripomoći tvojoj dobroj volji.”

*Toma Kempenac:
“Nasljeduj Krista”, I 7,1c*

Majka Tereza je govorila: “Ako ne možeš pomoći cijelom svijetu, pomogni jednom čovjeku.”

Da li vam je poznata ova priča:

Oluja se je smirila i lagana kiša počela je natapati pijesak. Dječak je primijetio, kao i mnogi drugi znatiželjnici, da su morski valovi na pješčanu obalu izbacili mnogo morskih zvijezda. One su se otimale smrti koja im je prijetila. Njihovo mnoštvo privuklo je pozornost ljudi koji su se tiskali promatrajući neobičan prizor. Morske zvijezde ležale su nepomično svega nekoliko metara od mora koje im znači život. U tom mnoštvu našao se je i dječak koji je promatrao ovu smrtnu borbu zvijezda. Svi su mirno gledali, ali dječak se je oteo iz ruku svog oca i otrčao do morskih zvijezda. Sagne se, rukama zgrabi tri zvijezde i otrči do mora. Vрати se i ponovi isto.

“Što radiš, mali?”, upita ga neki znatiželjnik. “Vraćam morske zvijezde u more, inače će uginuti na pijesku”, odgovori dječak, ponavljajući iste radnje. “Ali zar ne vidiš da ih ima tisuće i da ih ne možeš sve spasiti? Previše ih ima. To se uvijek događa nakon olujnih valova. Ti ne možeš promijeniti stvari!”

Dječak se nasmiješi, zahvati opet nekoliko zvijezda, baci ih u more i odgovori: “Za ove sam uspio promijeniti stvari.”

Čovjek je nakratko ostao zatečen, potom se sagne te i sam počne bacati zvijezde u more. Vidjevši to, dvije djevojke učine isto i sada ih je već bilo četvero koji su zvijezde vraćali u život. Malo nakon toga i ostali znatiželjnici pristupe i sada ih je već bilo tridesetak koji su morske životinjice bacali u vodu. Tako su ubrzo bile spašene sve zvijezde.

Eto - za promjenu stvari u svijetu dovoljan je i jedan čovjek, ali koji će imati smjelosti započeti posao.

E nećeš zaspati dok se ne pomiriš!

*“Sunce nek ne zađe nad vašom
srdžbom!*

I ne dajte mjesta đavlu!” (Ef 4,27)

Sjećam se, kad smo se bili tek oženili, pa kad bismo se štogod pođđali, i išli leći posvađani, žena bi me piknula u rebra i kazala: “E nećeš zaspati dok se ne pomiriš!”

A kod Ivana Goluba pročitao sam ovu premudru misao: “Srdžba je nekako kao mana koja se morala potrošiti u danu kad je pala. Kad se okrene stranica dana, ljutnja se ne prenosi. Novi dan mora početi čist.”

Bogu služiti badava

Pobudna misao ovoga dana neka nam bude ona Tome Kempenca iz djela Nasljeduj Krista: “Gdje ćemo naći takvoga koji bi htio Bogu služiti badava?”

I pobudna pričica neka nam bude ova Anthony de Mella:

Sveti čovjek, obučen u prosjačko odijelo, ušao je u brijančnicu. Brijanč, koji je šišao uglednog čovjeka, ostavi svoju bogatu mušteriju da bi najprije ošišao prosjaka. Ne samo da mu nije ništa naplatio za šišanje, nego mu je na rastanku dao i milodar.

To je na svetog čovjeka tako djelovalo da je odlučio dati brijanču sve milodare koje će toga dana dobiti. Dogodilo se da mu je jedan bogati hodočasnik dao kesu punu zlatnika. Pun radosti otrča brijanču i preda mu kesu.

Kad je brijanč shvatio zašto mu daje to zlato, razljutio se. “Kakav si ti sveti čovjek”, uzviknuo je, “da si došao nagraditi me za čin ljubavi!”

I zaključimo: Pobožan čovjek više Gospodinu: “Kakav si ti Bog da se usuđuješ nagraditi moju pobožnost!”

Aha-doživljaj

U psihologiji pod “aha-doživljajem” ili “uvidom u situaciju” razumijevamo bljesak nadahnuća, trenutak iluminacije u kojem nam se ekspliciraju kognitivne mape usvojene prikrivenim učenjem.

Neki autori smatraju da i u trenutku umiranja čovjek doživljava svojevrсни “aha-doživljaj”, tj. da vidi kristalnom jasnoćom zašto su mu se određeni događaji događali tijekom života. Kada učenicima predajem lekciju o “uvidu u situaciju” ili “aha-doživljaju” uvijek ispričam ovu zgodu iz Autobiografije Ignacija Loyolskog:

“Nekom je zgodom radi svoje pobožnosti išao do neke crkve, udaljeno od Manrese nešto više od jedne milje. Mislim da se zove Sveti Pavao i da put vodi uz rijeku. Idući tako zaokupljen svojim pobožnostima, sjedne licem prema rijeci, koja je tekla duboko dolje. I dok je tamo sjedio, počеше mu se otvarati oči uma. Nije imao viđenje, nego je shvatio i spoznao mnoge stvari iz duhovnog života i s područja vjere i naobrazbe. A sve to u tako velikom svjetlu da su mu sve stvari izgledale kao nove.

Nemoguće je iskazati pojedinosti koje je tada shvatio, premda ih je bilo mnogo, nego samo da je velika jasnoća ušla u njegov um. I kad gleda kakve je sve pripomoći imao od Boga, i sve stvari koje je spoznao u

životu u prošle čak šezdeset i dvije godine, pa i uzevši sve to zajedno, ne čini mu se da je shvatio toliko koliko samo tom zgodom.

Um mu je postao tako prosvijetljen da mu se činilo kao da je drugi čovjek i da ima drugi razum, a ne onaj što ga je imao prije.

Nakon toga počeo se zahvaliti Bogu i baci se na koljena pred raspelom što je stajalo ondje.”

I još jedna zanimljiva priča:

Toma Akvinski, jedan od najsposobnijih svjetskih teologa, iznenada je prestao pisati. Kad se njegov tajnik tužio zbog nedovršenih djela, Toma mu je odgovorio:

“Brate Reginalde, prije nekoliko mjeseci iskusio sam nešto od Apsolutnoga, i sve što sam ikada o Bogu napisao učinilo mi se kao slama.”

Molim Te za novi vjetar

Opat Lot dođe Opatu Josipu i reče: “Oče, prema tome kako mogu, obdržavam svoje malo pravilo i svoj mali post, svoju molitvu, meditaciju i kompletativnu šutnju, i prema tome kako mogu težim da očistim svoje srce od svake zle misli. Što mi je još činiti?” Za odgovor starac ustane i podigne svoje ruke prema nebu, a njegovi prsti postadoše kao ognjene svjetiljke. Reče: “Zašto ne biti sasvim izmijenjen u oganj?”

I ja Tebe molim, kako je i rekao Sveti Otac na misi na Delti, na Duhove 8. lipnja 2003.:

“Od sva četiri vjetra dođi, Duše, i dahni u ova trupla da ožive!” (*Ez 37,9*)

Molim Te za prste poput ognjenih svjetiljki!

Molim Te za novi vjetar u kosi,

Za novi cilj,

Za novi smisao!

Pupoljci sazrele riže

Kuda je nestao utjecaj svih predavanja koja sam ispredavao?

Razmišljam... Gdje su prošlogodišnje zrake sunca nestale? One su otišle u plodove i pšenicu, povrće i voće kojima su se nahranili mnogi. Kuda su nestale prošlogodišnje kapi kiše? Većina ljudi ih je zaboravila, ali one su obavile svoj posao i njihov se utjecaj i danas vidi. Isto tako, nadam se, i moja dodijavanja su otišla u živote mnogih učenika pa su postali - htio bih da je tako - plemenitiji, sličniji Kristu i bolje opremljeni za vječnost.

Cvijeće ili korov koji će sutra niknuti je sjeme koje smo danas posijali.

Tagor je u "Pticama proletušama" zapisao:

"Ja sam kao jesenji oblak, olakšan od kiše; gle moje punoće u pupoljcima sazrele riže."

Dva zrna i četiri klasa

Don Bosco je često svojim štíćenicima govorio - a to je čuo u djetinjstvu od svoje majke - kako će onome tko moli Bog od dva zrna uzgojiti četiri klasa, a onaj tko ne moli dobit će od četiri zrna dva klasa.

I ja tako, veoma često, u prilikama svog života, Bogu ovako zahvalim: “Hvala Ti što si mi i ovoga puta za dva moja zrna darovao četiri svoja klasa!”

Doista, kad čovjek prijeđe dobar dio svog životnog puta, vidi kako je do kraja istinito ono što je Sv. Augustin napisao: “Ispitaj zaslugu, ispitaj uzrok, ispitaj pravdu, pa ćeš vidjeti da ćeš naći samo milost.”

BILJEŠKA O PISCU

Dario Miletić rođen je 1960. godine u Rijeci. Diplomirao je psihologiju na Pedagoškom fakultetu u Rijeci, magistrirao socijalnu psihologiju na Filozofskom fakultetu u Beogradu, i sada je doktorandus psihologije religioznosti na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu.

U ovom trenutku profesor je psihologije na sljedećim srednjim školama: Srednjoj školi Dr. Antuna Barca u Crikvenici, Glazbenoj školi Ivana Matetića Ronjgova u Rijeci, Salezijanskoj klasičnoj gimnaziji u Rijeci, te Ekonomskoj školi Mije Mirkovića u Rijeci.

Također je ranije predavao na Pazinskom kolegiju – klasičnoj gimnaziji u Pazinu, Srednjoj školi Markantuna de Dominisa na Rabu, te držao kolegij Pastoralna psihologija na Visokoj teološkoj školi Biskupijskog misijskog sjemeništa Redemptoris Mater u Puli.

Tekstovi su objavljivani u listovima: Betanija, Crkva na kamenu, Framin, Glas Koncila, Glasnik sv. Josipa, Kana, Katolički tjednik, Ladonja, Mali Koncil, Marijin Trsat, Narod, Naša ognjišta, Rhema, Zvona, Zvonik, Živo vrelo, te također na Hrvatskom katoličkom radiju u 49 emisija “Riječ za tebe”. Sada su, evo, ovi tekstovi dobili i korice.

